26ՐԴ ՏԱՐԻ

ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 14 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 1895

ԹԻՒ 1083

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՇԱՀՆԱԶԱՐ

ԽՄԲԱԳՐԱՏՈՒՆ
ՓՈԼԻՍ, ՂԱԼԱԹԻԱ, ԷՍԿԻ ՓԱՆՔ ՕՍՄԱՆԻ

Խմբագրութեան ուղղուած նամակ կամ այլ գրութիւն ետ չի դարձուիր

Bureaux du Journal HAÏRÉNIK
GALATA, ancien local de la BANQUE IMP. OTT.
CONSTANTINOPLE

ՀԱՅՐԵՆԻՔ
ՕՐԱԳԻՐ
ԱԶԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

10 ՓԱՐԱՅ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ համար	300	Ղրշ.	75 Մէջիտ
» »	150	»	40 »
Գաւառներու	300	»	100 »
»	150	»	50 »
»	75	»	25 »
Օտար երկիր	300	»	25 Ֆրանք
Ռուսիա	300	»	10 Ռուբլի

Թղթատարի ծախքը Խմբագրութեան վրայ
[Դրամի փոխարէն փոստայի փուլ կ'ընդունուի, 115 ղրշ. փոստայի փուլը 100 ղրուշի տեղ]

غلطه‌ده اسکی بانق عثمانیده
خیره‌نیك غزه‌تهسی اداره‌سنه

10 ՓԱՐԱՅ

ԿԻՐԱԿԻ ՕՐՈՒԱՆ ՇՐՋԱԲԵՐԱԿԱՆԸ

Կ. Պոլսոյ եկեղեցիներուն մէջ կիրակի օր կարդացուեցաւ Պատրիարքական շրջաբերականը որով ժողովուրդը կը հրաւիրուէր կանոնաւորապէս վճարել Պատրիարքարանին տուրքերը։ Ամենքս ալ վստահ ենք թէ այդ հրաւէրը տպաւորութիւն պիտի թողու ամէն մարդերու մէջ։

Գիտակցութիւն պարտականութեան եւ գործադրութիւն, ահա յառաջդիմութեան ամենէն վստահելի ապացոյցը։ Եթէ մեր Պատրիարքարանին տնտեսական աստիճանաբար փոփոխուած վիճակը ուշադրութեան առնենք, կը տեսնենք թէ քիչ քիչ մեր մտքերուն մէջ տեղ ըրած է պարտաճանաչութեան գաղափարը։ Իրաւ է որ իսկականին հասնելէ շատ հեռու ենք, բայց վերջապէս միայն չարագործութեան մէջ չէ որ առաջին քայլն է ամենէն դժուարը։

Անշուշտ շատերը, մանաւանդ այս վերջին տասնեակ տարիներու կեանքի մէջ նետուողները, յստակ գաղափար մը չունին այն տխրութեան օրերուն վրայ որուն վկայ կ'ըլլային ասկէ քառորդ դար մը առաջ Պոլսեցիները։ Ամէն ազգէ առնելիքները ան կ'առնէին Պատրիարքարանին դուռը, պատրիարք մը եկեղեցի եկեղեցի կը պտըտէր, մէկ հարուստին տունէն միւսին կ'երթար՝ քանի մը ոսկի մուրալով Պատրիարքարանին պարտքերը վճարելու համար. ու Զաքար աղա մը երբ ժողովներու իբր ունկնդիր կուգար, լսելով ժողովականներու խօսք կ'ուզեմը, ինքն ալ կը դոչէր. «Ես ալ փարաս կ'ուզեմ»։ Պատրիարքարանի պաշտօնեաները ամսուան մէջ եթէ քանի մը հարիւր ղրուշ կարենային առնել բարեբաղդ կը համարուէին։ Եւ սակայն այն ատեն Պոլսոյ Հայերը նիւթական ամենալաւ վիճակի մէջ էին։ Հիմա մեզի համար այդ անցեալը առասպելի պէս կ'երեւի։ Ո՛չ միայն Պատրիարքարանիս այլ և Հիւանդանոցնիս, վարժարաններնիս, ամէն կարգի հաստատութիւններնիս բաղդատմամբ անցեալին համեմատական առաւելութիւն մը ունին, մինչդեռ միջին կերպով նիւթական վիճակնիս ուրիշ եղերով կը բաղդատուի անցեալին հետ։ Ի՞նչ է այս փոփոխութեան պատճառը։ — պարզապէս պարտաճանաչութեան զգացումն զարթնումը, տկար զարթնում, բայց զարթնում։

Պէ՞տք է գոհ մնալ այսքանով։ Ինաւ։ Գոհունակութիւնը եթէ անհատական կեանքին համար երջանկութիւն կը համարուի, բայց և այնպէս յառաջդիմութեան, զարգացումը ամենամեծ խոչընդոտն է այդ եռասիրական զգացումը։ Մեր գոհունակութիւնը, եթէ ունենանք իսկ, շատ տկար ըլլալու է, վասն զի Պատրիարքարանին տուրքերուն վճարումը դեռ շատ ընդարձակ դիրքի պայմաններու մէջ է։ Բայց այժմ այս կէտին վրայ չխօսինք։ Պատրիարքը հրաւէր կը կարդայ ժողովրդին կանոնաւորապէս իր տուրքերը վճարելու. աշխատինք որ այդ հրաւէրը ամէն տան մէջ արձագանգ գտնէ։

Այո՛, Պատրիարքարանը այսօր բաւական կանոնաւորութեամբ կը հոգայ իր դրամական գործերը, բայց ինչ որ կրնայ ան կ'ընէ, եւ ոչ թէ ինչ որ պէտք է ընել կ'ընէ։ Շատ պարզ օրինակ մը յիշեցնենք ցոյց տալու համար թէ ո՞րքան ետ մնացած ենք ո՛ եւ է նոր ձեռնարկ մը ընելու համար։

Ակէ ութը ինը տարի առաջ որոշուեցաւ որ եկեղեցական մը իբր այցելու հովիւ շրջագայի, այցելէ թեմերը ուր առաջնորդ կը պակսի, ուշադիր քննէ կրօնափոխութեանց դէպքերը ու շարժառիթները, վերջապէս կրօնական պարտականութեանց ծրագիր մը գործադրէ։ Կրթական տեսչի մը պէտքը զգացուելով հանդերձ, կրօնական տեսչի մը ալ հարկը անհրաժեշտ նկատուեցաւ. եւ սակայն Պատրիարքարանին անտուկէն վիճակը այս որոշումին գործադրութիւնը անհնարին ըրաւ։

Եթէ ուրիշ զանազան կարգի պէտքերու վրայ ալ ուշադրութիւն դարձնենք, կը տեսնենք թէ կրօնական ու կրթական շրջանակներու մէջ ընելու շատ բան կայ, բայց դրամ կը պակսի միշտ։ Օրինակի համար Ուսումնական խորհուրդը իր տրամադրութեան ներքեւ եթէ շնորհքով գումար մը ունենար, գէթ այս վերջի տարիներս, կարող կ'ըլլար խորհուրդ տալէ զատ նաեւ շատ գործնական կերպով ալ ծառայել մեր հանրային կրթութեան։ Պատրիարքարանիս այդպէս ողորմելի չէնքի մը մէջ չէր մնար, Պատրիարքարանի պաշտօնեաները որոնցմէ մէկ քանին 25-30 տարիէ ի վեր կատարեալ խղճմտութեամբ աշխատելէ յետոյ այսօր ո՛ եւ է վաճառականի մը դրագրին չափ ամսական ստանալու դատապարտուած չէին ըլլար, աղքատ եկեղեցականներն ու վարժապետները գրեթէ մուրալու հարկէն կ'ազատէին։ Վերջապէս այս կարգի բարիքներ կրնայինք սպասել եթէ Պատրիարքարանը կարենար իր տրամադրութեան ներքեւ ունենալ կարեւոր գումարներ։ Եւ դիտե՞ք ինչ պէտք է որպէս զի Պատրիարքարանը կարենայ ընդարձակ սահմանի մը մէջ օգտակար ըլլալ մեր եկեղեցական, կրթական ու բարեգործական ամէն ձեռնարկներուն։ —Պատասխանը շատ պարզ է.— Բաւական է որ Պոլսոյ հայերէն օրինական տուրք վճարելու պարտականութիւն ունեցողներուն կէսը միայն պարտաճանաչ ըլլայ։

Ա. Ա.

ԿԱԹՆԿԵՐ ԵՐԱԽԱՆԵՐԸ ՋՈՒՐ ԽՄԵԼՈ՞Ի ԵՆ

Մայրերը ինչպէս նաեւ ամէն բժիշկներ հաստատապէս կը կարծեն թէ երախան առաջին տարւոյն մէջ կաթէ եւ կամ նմանօրինակ մնդարար հեղուկէմը զատ բան խմելու չէ։ Տոքթ. Զարլս Ռիչրդէ «Բժշկական Հանդէսին» մէջ մանուկներու հիւանդութեանց մասնագէտ բժիշկներու ուշադրութեան կը յանձնէ իր յաջողակ փորձառութիւնը եւ կ'ըսէ. «Ծծակով կաթ ուտող մանուկ մը բնականէն դուրս եղած այդ վիճակին պատճառաւ գրեթէ միշտ անհանգիստ կ'ըլլայ, եւ երբեմն ալ թեթեւ տաքութիւններ կ'ունենայ։ Այդ պարագային մէջ պէտք է դիտնալ որ մանուկին անհանգստութեան պատճառը ծարաւն է։ Մանուկը կը սկսի պոռչտալ. սնմիջապէս ծծակը բերանին կը դնեն, թէպէտ դեռ վայրկեան մը առաջ պարպած ըլլայ զայն. սնունդի այդ չափազանցութիւնը երկու օր տեւելէ ետքը, փորտարութիւն եւ փսխում յառաջ կուգայ իբրեւ հետեւանք ստամոքսի բեռնաւորման։ Մանուկը կաթ չէր ուզած, այլ պարզապէս ծարաւ էր. մէկ կամ երկու պզտիկ դգալ ջուր բաւական էր անոր ծարաւն անցընելու, եւ մանկան մը համար անփափաքելի այդ հետեւանքներն ալ տեղի չէին ունենար։ Տոքթ. Ռիչրդէ, այս սկզբունքով, կաթնկեր մանկան ծարաւին առեն ջուր խմցնելու միջոցաւ, մեծ բարերարութիւն մը ըրած կ'ըլլանք, կ'ըսէ, այն մանուկներուն որոնք ջերմոտ հիւանդութիւն մը ունին։ Մայրերը շատ պիտի զարմանան, կ'ըսէ, երբ տեսնեն որ 15էն մինչեւ 20 կաթիլ ջուրով, անմիջապէս պիտի անհետանան իրենց երախաներուն այն անհանգստութիւնն ու զանազան նշանները որոնք ցաւի մը կամ ջերմի մը կը վերագրուին։»

ՆԱՆՍԻ ՎԱՐԺՈՒՀԻ ՊԱՏՐԱՍՏԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

Մեզ յանձնեց Մարաշցի Ստեփան էֆ. Միսխեան 55 ղրուշ ղոր վճարած են հետեւեալ վանցի աղջիկները.

Տիգրան Վարդանեան, Տիգրան Աղնաւորեան, Տիգրան Սանթուրճեան, Աւետիս Ամատունեան, Պետրոս Ամատունեան, Մարտիրոս Վրանլա, Արշակ Մանուկեան, Դաստպար Պողոսեան, Մարխաս Տէր-Գէորգեան, Մարտիրոս Թահմիզեան, Յակոբ Աւետիսեան էֆէնտիները։

* * *

Լրագրավաճառ Գրիգոր Գեան մեզ յանձնեց 15 ղրուշ ղոր վճարած են Ալիքսան և Ռուբէն էֆէնտիները։

ԱՄԷՆ ՄԱՐԴ ՄԻԼԻԱՌԱՏԷՐ

Բաղադրեալ տոկոսի անհաւատալի արդիւնքները եւ անկէ յառաջ եկած բոլորովին անակնկալ հարստութիւնները չատոնց է որ սքանչացում պատճառած են ամէնուն։ Բայց, եթէ չենք սխալիր, առաջին անգամն է որ Պ. Ժ. Հոլթ Շուլինկ կը ճշդէ ու կը մարմնացնէ այն աւանդին երազները, զորս այս հաշիւները մեր երեւակայութեան մէջ կը ծնցնէին։

Հեղինակը նախ ցաւ կը յայտնէ որ բարերար անձ մը իր ծնած տանը, այսինքն 1859ին, հազար անգլիական ոսկի տոկոսի չէ դրեր իրեն համար, որով այսօր, բաղադրեալ տոկոսի հրաշագործութեան շնորհիւ, 5800 անգլիական ոսկիի հարստութիւն մը պիտի ունենար։ Ուստի Պ. Հոլթ Շուլինկ, այս ցաւալի զանցառութենէն տրտնջալով, կ'ուզէ այդ բարերարութեանը ինքը ընել ապագայ սերունդներուն համար։ Իր շնորհիւ՝ օր մը աղքատութիւնը յաւիտեան պիտի վերնայ երկրիս վրայէն, եւ այդ օրը հիմակուընէ որոշուած է. ա՛լ կեանքի պայքարը գոյութիւն չպիտի ունենայ, եւ այն ոսկիի ծարաւը, որ այնքան վընաս հասցուցած է մարդկութեան, պիտի անհետի։ Կախարդ մը տիեզերական հաստատութեան այս յիմարական կարծուած երազը պիտի իրագործէ եւ այդ կախարդը Բաղադրեալ Տոկոսն է։ Բայց ի՞նչ խորհրդաւոր գործիքով։ Շիտակը շատ պզտիկ բանով. պարզապէս քսան փ�անոցով մը։ Այս գումարը, զոր կը շնորհէ Պ. Հոլթ Շուլինկ, պիտի յանձնուի հաւատարիմ ձեռքերու եւ անոր տոկոսը իր վրայ պիտի բարդուի հազար տարի։ Հիմա պիտի տեսնէք թէ արդիւնքը ի՞նչ պիտի ըլլայ...

Այդ քսան փարան, իր տոկոսներովը միասին, այսօրուընէ յատկացած է 2895 թուին աշխարհի վրայ ապրող բոլոր մարդոց։ Համեմատական հաշուով մը այն թուականին աշխարհի բնակչաց թիւը պիտի ըլլայ երկու հարիւր քսան միլիոն հոգի, եւ որովհետեւ քսան փարանոցը մինչեւ այն ատեն վեց վեցիլիոն, չորս հարիւր քառասուն երեք հնգիլիոն անգլիական ոսկիի պիտի հասնի, ըսել է ամէն մարդ պիտի ընդունի 29 միլիոն անգլիական ոսկի, որով տարակոյս չի կայ թէ պիտի կրնայ հանդիստ ապրիլ։

Տարակոյս չի կայ որ այս արդիւնքը սքանչելի է, բայց հեղինակը, որ իր այս ուսումնասիրութիւնը բացատրած է անգլիական հանդէսի մը վերջին թիւին մէջ, կը ցաւի որ այդ քսան բարանոցը Քրիստոսի ծնած ատեն տոկոսի չէ դրուեր, վասն զի եթէ դրուած ըլլար, ժառանգութիւնը մենք պիտի վայելէինք եւ ոչ թէ մեր յաջորդները, եւ ի՞նչ ժառանգութիւն։

Եթէ Քրիստոսի 1 թիւին քսան բարանոց մը, այսինքն 1 բէնի տոկոսի դրուէր տարին 5% ով եւ բաղադրեալ տոկոսով, այդ գումարը դարէ դար սոսկալի կերպով աճելով՝ 1895ին պիտի հասնէր անգլիական ոսկիի հետեւեալ ահագին գումարին

5936200000000000000000000000000000000

ղոր ընթերցողներուն կը թողունք կարդալ։

Բայց այս ահագին թուանշաններէն բան մը չհասկցուիր։ Ջանանք զանոնք քիչ մը չօչափելի ընել։ Իբր առաջին օրինակ ըսենք թէ հազար տարի չարունակ անգլիական ոսկի անձրեւելու է այս գումարը ձեւացնելու համար։ Երեւակայեցէք որ Երկիրս փոխուեր է ձուլածոյ ոսկիէ ահագին կոյտի մը, որ 500 հազար քառակուսի մղոն մակերեւոյթ եւ մէկ մղոն թանձրութիւն ունի ու միջոցին մէջ կը տատանի։ Եթէ բոլոր կենդանի էակները, մարդ, կին, տղայ, որոնք այսօր մերձաւորաբար 1500 միլիոն հոգի են, հազար տարի չարունակ ամէնքը միասին եւ իւրաքանչիւրը վայրկեանը մէկ թնդանօթ արձակէր եւ եթէ մէն մի թնդանօթի մէջ հազար երկու հարիւր անգլիական ոսկիի ծանրութեամբ ոսկիէ ռումբ մը ըլլար, արդիւնքը ի՞նչ կ'ըլլար։ Արդ գիտցէք որ այսպէս 1500 միլիոն թնդանօթ հազար տարի չարունակ վայրկեանը 1200 անգլիական ոսկի արձակելով... պզտիկ մէկ մասը միայն պիտի կրնային հատցնել այն գումարին, որ պիտի ձեւանար Քրիստոսի 1 թուին 5% բաղադրեալ տոկոսով չահու դրուած 20 բարանոցէ մը։ Եթէ մինչեւ իսկ ասոր վրայ ուզէինք ամբողջ երկրին արժէքը (ենթադրելով որ երկիրս ոսկի է), քսան բարանոցէն առաջ եկած գումարին 1/25,000,000ը միայն կը ձեւանայ, այսինքն 25,000,000,000 տարիէն միայն կը հասնի մեր ստակը։

Հիմայ ոսկիին տեղ դնենք պանքոտներ, որոնք աւելի փոքր ծաւալի մը մէջ աւելի մեծ արժէք ունին եւ ենթադրենք որ մէն մի պանքոտս մէկ միլիոն անգլ. ոսկի կ'արժէ։ Այս անգամ երեւակայենք որ աշխարհս փոխուեր է ոսկիէ երկու ահագին կոյտերու, իւրաքանչիւրը 11 միլիոն մղոն երկայնութեամբ, 3 մղոն լայնութեամբ եւ 8 մղոն թանձրութեամբ։ Այս երկու կոյտերը միջոցին մէջ կը ծածանին քովէ քով եւ իրարմէ բաժնուած են միայն 8 մղոն խորութեամբ անդունդով մը։ Անդունդին եզերքը շարուեր են երկրագնդի բոլոր բնակիչները, այսինքն 1500 միլիոն հոգի։ Այս մարդոց իւրաքանչիւրը ամէն երկվայրկեան մէկ միլիոն անգլիական ոսկինոց հազար պանքոտսէ բաղկացեալ ծրար մը կը նետէ անդունդին մէջ։ Ըսելէ մէն մի բնակիչ երկվայրկեանը մէկ միլիար անգլիական ոսկի կը նետէ անդունդը։ Թողունք որ այսպէս չարունակեն հազար տարի, եւ յետոյ անոնց նետած դումարին վրայ աւելցնենք երկրի ծաւալով ոսկիէ գունտի մը արժէքն ալ, ու այն ատեն մեր դրամագլուխն 1/200,000,000ը միայն ապառած կ'ըլլանք։ Միջանկեալ կերպով դիտել կուտանք որ այն պանքոտներու մէկ ծրարը հաւասար է Անգլիոյ հանրային պարքին։

Կը տեսնենք որ մեր դրամագլուխը հատցնելու համար այս միջոցները անբաւական են։ Եկէք Երկրէս մինչեւ Լուսին ոսկիէ ճամբայ մը չենենք։ Խոստովանելու է որ ասիկայ բաւական շռայլ գաղափար մըն է։ Զուլածոյ ոսկիէ այդ ճամբուն երկայնութիւնը պիտի ըլլայ 99½ միլիոն մղոն (իւրաքանչիւր մղոն 2000 կանգուն երկայնութեամբ), լայնութիւնը 8⅓ միլիոն մղոն եւ թանձրութիւնը 8⅓ միլիոն մղոն։ Եթէ այդ ճամբուն վրայ թող տանք ժամը միջին հաշուով 60 մղոն դացող էքսբրէս չոգեկառք մը, այդ չոգեկառքը երկրէս մեկնելէն 173 տարի ետքը միայն կրնայ արեւուն հասնիլ։ Երկաթուղիին մեծութիւնն ալ բացատրելու համար՝ կը բաւէ գիտնալ որ անոր լայնութիւնն ու հաստութիւնը հազար անգամ աւելի մեծ է քան երկրի տրամագիծը, որ գրեթէ 8000 մղոն է։ Կառախումբն ալ ոսկորական կառախումբ մը չէ, վասն զի 7 միլիոն մղոն երկայնութիւն ունի մէկ ծայրէն միւս ծայրը։ Անիւներուն միջեւ գտնուած հեռաւորութիւնը 140 հազար մղոն է։ Ահա այս անգամ վերջապէս կը յաջողինք 20 փարանոցին 5% բաղադրեալ տոկոսով ձեւացուցած գումարը հատցնելու։

Վերջերս շատ խօսուեցաւ Նիկարայի Ջրվէժին ջուրերուն անկումէն յառաջ եկած զօրութիւնը չկրճատելով՝ զայն օգտակար-կերպով գործածելու վերայ։ Հաշիւ եղած է որ մէկ երկվայրկեանի մէջ 10 միլիոն խորանարդ ոտք ջուր կը հոսի։ Հիմայ երեւակայենք թէ ոսկի Նիկարա մը ունինք եւ տեսնենք թէ այս անհեթեթ յղացումին արդիւնքը ի՞նչ պիտի ըլլայ։

Ենթադրենք որ թափծու ոսկիէ լեռ մը ունինք երկրի մեծութեամբ, եւ Նիկարա մը, որմէ հեղուկ ոսկի կը վազէ 1,000 միլիոն տարի անընդհատ։ Այս հազար միլիոն տարուան ամէն մէկ երկվայրկեանին ջրվէժէն պիտի վազէ այնչափ խորանարդ ոտք հեղուկ ոսկի, որչափ որ ջուր կը վազէ ճշմարիտ Նիկարայէն, եւ այդ քանակութիւնը Անգլիոյ հանրային պարտքէն գրեթէ հազար անգամ աւելի է։ Մեր ահագին ջրվէժը երբ այսպէս հազար միլիոն տարի վազէ, Քրիստոսի 1 թուին 5% բաղադրեալ տոկոսով չահու դրուած քսան բարանոցէն յառաջ եկած գումարին մէկ պզտիկ մասը միայն կրնայ հատցնել։ Այդ գումարը ամբողջապէս հատցնելու համար, պէտք է որ 100 միլիոն Նիկարա 100 միլիոն ոսկեղէն լեռներու վրայէն հեղուկ ոսկի թափեն 30 միլիառ տարի անընդհատ։

Մեր ենթադրութիւնները աւարտելու համար, սեպենք թէ մեր դրամագլուխը կ'ուզենք վերածել երկրի տրամագծին

10 ՓԱՐԱՅ

հաւասար տրամագիծ ունեցող ձուլածոյ ոսկիէ գունդերու ,այսինքն քանի մը հատ ոսկիէ երկիր չինել ։ Մեր քսան փարա-նոցէն յառաջ եկած գումարը հատցնելու համար , պէտք է 25 միլիար ոսկիէ երկ-բաղունդ չինել ։ Եւ որովհետեւ մեր եր-կիրը 1500 միլիոն բնակիչ ունի , եթէ ուզենք այդ հարստութիւնը բաժնել ա-նոնց , իւրաքանչիւրին դրեթէ 16¾ հատ կ'ինայ այս ոսկեղէն երկրագունդերէն ։ Ուրեմն իրաւունք ունինք մտածելու թէ ի՞նչ պիտի ընէինք այդ հարստութիւնը , եթէ իրաւցնէ ունենայինք , եւ շատ ցա-ւելու չենք որ Քրիստոսի ծնած տեղը բաղդերար մը չէ գտնուեր , որ քսան բա-րեռոց մը տոկոսի դնէր 5% բաղադրեալ տոկոսի հաշուով ։

ԵՐԿԱՐԱԿԵՑՈՒԹԻՒՆԸ ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՄԷՋ

Տօքթ. Գէրնհարտ Օրնշթայն կը գրէ Աթէնքէն . «Տանըհինգ տարիէն աւելի է որ Յունաստանի եւ սահմանակից օս-մանեան երկրին բնակիչներուն կեանքի տեւողութեան մասին տեղեկութիւններ կ'արձանագրեմ։ Կը յուսամ թէ բաւական ճիշտ ապացոյցներ ունիմ հաստատելու թէ Արեւելքի մէջ երկարակեցութիւնը ա-ւելի է Եւրոպայի ուրիշ երկիրներու բը-նակիչներէն , ի բաց առեալ երկարակե-ցութեան այն առասպելանման եւ հաղ-ուագիւտ դէպքերը որոնք Անգլիոյ , Ռուսիոյ եւ Շուէտի մէջ տեղի ունեցած ըլլալ կը կարծուին։»

Յօդուածագիրը այս տեղ կը յիշէ եր-կարակեցութեան այն դէպքերը զորս ժամանակէ մը ի վեր Յունաստանի եւ Թուրքիոյ լրագիրք կ'արձանագրեն օր-ըստօրէաբար ։ Եւ կ'աւելցնէ · «Բայց զարմանալի է որ Փոքր Ասիոյ եւ եգէա-ճան կղզիներու բնակիչներուն երկարա-կեցութիւնը անխախտ մնալով , Արեւել-եան գլխաւոր քաղաքներու բնակիչնե-րուն կեանքը կարճնալ սկսած է տակաւ։ Ես ասոր պատճառը վերջերս համաճա-րակի գոյն մը առնող ինֆլուենցայի աղ-դեցութենէն աւելի , խոզի մսերու , ճարպոտ խմորեղէններու , օտար եւ կծու պանիրներու , քացխած գարեջուրներու , Մաթորինի եւ Բաթրասի գինիներուն գործածութիւնը ըլլալ կը կարծեմ ։ Գեղջկական ժողովուրդներուն մէջ կայ եւ կը մնայ դեռ իրենց աւանդական պարզ կենցաղավարութիւնը , մինչդեռ քաղաքացիները նորութիւն եւ քաղա-քակրթութիւն կը կարծեն իրենքզիրենք ենթարկել այն կենցաղավարութեան որ հիւսիսային ցուրտ կլիմային տակ ապրող ժողովուրդներու յատուկ է ։ Հաստատ-ուած է թէ դժուարամարս ուռելիքները եւ ոգելից ըմպելիները հարաւային գաղջ կլիմայի բնակիչներուն կեանքը կարճե-ցնելու պատճառ ըլլալ սկսած են ։»

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

Ֆրանսական թերթերը ոչ միայն չեն ուզեր հաւատք ընծայել այն զրոյցին թէ Ռուսիա տրամադիր կ'ե-ղելի մասենալ Գերմանիոյ եւ Աւստ-րիոյ , այլ շատ կծու լեզու կը գործածեն այսպիսի լուրեր հրատարակող մամուլին դէմ։

Այս առթիւ Բեռլրպուրկէն Ֆի-կարօի գրուած թղթակցութիւն մը կ'ըսէ թէ թէև Պերլին , Վիեննա , Լոնտոն շատ լաւ տրամադրութիւն-ներ ցոյց կուտան Ռուսիոյ նկատ-մամբ և կը փափաքին հաճոյակատար ըլլալ անոր, բայց Ռուսիա անտարբեր է այդ բոլոր ցոյցերուն ։ Վերոյիշեալ երեք պետութիւններէն ամէն մէկը կը ջանայ որչափ կարելի է շատ ա-ռաւելութիւններ ցոյց տալ Ռու-սիոյ ։ Պահպանողական շահերու հա-մար երեք կայսրերու նոր նի-զակակցութիւն մը , արեւմտեան Եւրոպայի , այսինքն Ֆրանսայի մէջ, տիրող մտքին դէմ պայքար , զա-նազան կողմեր Ռուսիոյ հետ կար-գադրութիւն այս ամէնը կ'առա-ջարկուի , բայց Ռուսիա շնորհակալ ըլլալով այս ամէնուն համար , չու-զեր փոխել իր քաղաքականութիւնը, վասն զի Ֆրանսայի հետ համաձայ-նութիւնը պէտք եղածէն աւելի օգ-տակար եղած է ռուսական շահե-րուն ։

«Անգամ մը հաշուեկշիռնիս շի-նենք , կ'ըսէ Ֆիկարօի թղթակիցը , և ի՞նչ կը գտնենք ։ Ֆրանսայի հետ համաձայնելով Ռուսիա միջազգային շատ նախանձելի կացութեան մը տիրացած է և խաղաղութիւնը կա-տարելապէս ապահոված ։ Ուրիշներ հիմա կը տեսնեն Ֆրանքֆուրտս հա-մաձայնութենէն Ռուսիոյ քաղած օ-գուտները , ուստի և կը ջանան մի-ջոցներ փնտռել որպէս զի այս կա-ցութիւնը փոխեն ի նպաստ իրենց ։ Եւ սակայն կը կարծուի՞ որ Ռու-սիա այնքան միամիտ գտնուի որ երթայ իյնայ իրեն լարուած թա-կարդին մէջ։ Ո՛չ, կը խաբուին ։ Ռուսիա հաւատարիմ պիտի մնայ իր հիմակուան քաղաքականութեան և ի՛նչ առաջարկներ ալ որ ըլլան եր-բեք պիտի չի հրաժարի Ֆրանսական համաձայնութենէն ։»

Արտաքին լուրեր

ՌՈՒՍԻԱ

Փետրուար 3/15ին Ռուսիոյ հայրե-նասիրական նաւատորմին Բեռլրպուրկ չոգենաւը մեկնեցաւ գնաց Մայրագոյն-Արեւելք , տանելով 1,500 զօրք ։ Ասոր նեռէն պիտի երթան ուրիշ չոգենաւներ ալ որոնք զօրախումբեր ու ռազմամթերք պիտի տանին ։

Յայտնի է թէ , կը գրեն Բեռլրպուր-կէն , որ Ռուսիա հարկ եղած միջոցները ձեռք կ'առնէ որպէս զի չինուճարոնա-կան պատերազմէն յանկարծակիի չիլայ։ Մանչուրիի հիւսիսային կողմը գտնուած ռուսական զօրախումբերուն թիւը արդէն բաւական չատկէկ է ։ Բայց ասկէ պէտք չէ հետեւցնել թէ Ռուսիա կը մտաբերէ մօտ ատենէն մի-ջամտել այդ պատերազմին ։ Կը փափաքի որ պատերազմողները համաձայնին, բայց որքան ատեն որ Ճարոն չգայի Գոռէի անկախութեան , Ռուսիա միջամտելու պէտք չպիտի տեսնէ ։

Քանի մը խօսք ալ ըսենք հայրենա-սիրական նաւատորմի մասին ։

Հիմակուան ծովային նախարար Զիխաչէվ ծովակալին ջանքերուն շնոր-հիւ նոր հաստատուած բան մըն է աս ։ Խրիմի պատերազմէն ետքը ռուսական նաւատորմը ամբողջովին անշարժութեան դատապարտուած էր . Պ. Զիխաչէվ , որ այն ատեն նաւային պարզ սպայ մըն էր, ինք դլուխ կեցաւ Օտեսայի մէջ հան-գանակութեան մը որ նպատակ ունէր առեւտրական եւ փոխադրութեան մեծ չոգենաւներ չինելու որոնք պատերազմի ժամանակ կարելի ըլլար գործածել ։

Քիչ տարուան մէջ բաւական թուով այդ չոգենաւներէն չինուեցան թէ՛ Ռու-սիոյ եւ թէ Անգլիոյ մէջ եւ որոնք «Ռու-սիոյ հայրենասիրական նաւատորմ» ա-նունը առին ։ Այս նաւատորմը մեծ ծա-ռայութիւն մատուց ռուսական պետու-թեան . իբրեւ առեւտրական նաւեր կըր-ցին անցնիլ ամէն տեղէ եւ զօրք ու ռազմամթերք փոխադրել ։ Այս չոգենաւ-ներուն թիւը տարուէ տարի կ'աւելնայ եւ ձեռնարկութիւնը շատ արդիւնաբեր է ու մեծ շահ կը թողու բաժնետէրե-րուն ։

—Բեռլրպուրկէն կը հաղորդեն թէ Ռուսիոյ կայսրուհին յղի է. գերմանական թերթերը կ'ըսեն նաեւ թէ Մայր-Կայս-րուհին ալ արդէն յղի էր երբ Աղեքսան-դր Դ. հիւանդացաւ , այնպէս որ քիչ ա-տենէն մայր պիտի ըլլայ · այսպէս ան-միեւնոյն ժամանակ թէ մայր եւ թէ մեծ-մայր պիտի ըլլայ . ինչ որ երբեք չէ պատահած Ռուսիոյ Զարերու պատ-մութեան մէջ ։

ՀՈՒՆԳԱՐԻԱ

Երեսփոխանական ժողովին մէջ նա-խարարապետ Պ. Պանֆի յայտարարեց թէ անյաջող արդիւնք ունեցաւ այն փորձը որուն նպատակն էր ի մի ձուլել 1867ին Աւստրիոյ հետ կնքուած պայ-մագրին հաւանող բոլոր կուսակցութիւն-ները ։ Բայց եւ այնպէս ազատական կու-սակցութիւնը եւ կառավարութիւնը ի-րենց իրաւունքը եւ պարտականութիւնը կը համարին իշխանութեան գլուխ մնալ , կառավարութիւնը յուսալով կայսեր եւ ազատական կուսակցութեան աջակցու-թեանը վրայ ։ Նախարարութիւնը խընդ-րեց որ եզմտացոյցը քուէարկուի ։

ԱՆԳԼԻԱ

Ուղերձին առթիւ տուած քուէին հա-մար Լորտերու ժողովը հետեւեալ յայ-տարարութիւնը ստացաւ Թագուհիէն . «Մեծ գոհունակութեամբ ընդունեցի ձեր շնորհակալութեանց հաւատարմական եւ յարգական արտայայտութիւնը այն ճա-ռին համար որով բացի Խորհրդարանին արդի նստաշրջանը ։«

—Պ. Տ. Պըրնս , որ իրեն մասնա-գիտութիւն ըրած է անգլիացի ժողովրդ-ին մոլութիւնները ուսումնասիրել , հրատարակած է Անգլիոյ մէջ սպառած ըմպելիքներու ցուցակը ։

Այս ցուցակէն կ'երեւայ որ 1894ին Անգլիացիները խմած են 138,737,828 ոսկիի գարեջուր եւ ուրիշ ոգելից ըմ-պելիքներ ։ 1893ին 117,000 ոսկի աւելի էր այս գումարը, բայց անցեալ տարուան գումարն ալ պատկառելի է եւ եթէ Անգլիոյ բնակիչներուն թիւին վրայ բաժնենք՝ մարդ գլուխ 3 ոսկի եւ 11 շիլին կ'ինայ ։

Այս ցուցակէն գուցէ այնպէս հե-տեւցուի թէ 1894ին անգլիացիները 1893էն աւելի պակաս խմած են , սա-կայն այնպէս չէ . պարզապէս խնայո-ղութեան համար անցեալ տարի դարե-ջուր շատ խմած են որ դինիէն աժան է։

ՕՐՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐԸ

Պերլին , 24 փետրուար

Վիլհելմ կայսրը վաղը պիտի մեկնի Վիեննա , ներկայ գտնուելու համար Ալպրէխթ արհիդքսին յուղարկաւորու-թեանը ։

Վիեննա , 22 փետրուար

Ալպրէխթ արհիդքսին մարմինը Ար-քօէն հոս հասաւ . արքունիքին առաջին արարողապետ իշխան Հոէնլոէ զայն ըն-դունեց կայսրանը ։ Զինուորական պա-տիւներով տարուեցաւ կայսերական դըղ-եակին եկեղեցին . ճամբուն վրայ հոծ բազմութիւն մը երկիւղածութեամբ կե-ցած էին ։

Բարիզ , 23 փետրուար

Պաշտօնական հրամանագիր մը կը ջնջէ Բարիզի իտալական հիւպատոսու-թիւնը ։

Լոնտոն , 23 փետրուար

Լորտ Ռոզպէրի թեթեւ կերպով ցուրտ առած ըլլալով դուրս չելլեր ։

ԴԷՍ ՈՒ ԴԷՆ

Պուտապէշի մէջ վերջերս վիրաբու-ժական զարմանալի գործողութիւն մը կատարուած է ։ Քաղաքին վաճառակա-նաց հիւանդանոցին մէջ Աղեքսանդր Տէօյչման անուն երիտասարդի մը փորէն 15 սանթիմէթր երկայնութիւն ունեցող ճարմանդաւոր ունելի մը դուրս հանած են ։ Վիրաբուժի այս գործիքը 2 տարի առաջ , Վիեննայի բրոֆէսէօրի մը կողմէ նոյն հիւանդին վրայ կատարուած վի-րահատական գործողութեան մը ատեն հիւանդին որովայնի խորշին մէջ մոռ-ցուած է ։ Վերջերս երիտասարդը սաստիկ ցաւեր զգալով որովայնին մէջ , բը-ժիշկները որոշած են վերջին փորը բա-նալ եւ ցաւին պատճառը փնտռած ատեն , գտած են հոն մոռցուած ունե-լիքը ։

—Լիմոնը իբրեւ դեղ . Լիմոնը տակաւ իբրեւ դեղ սկսուած է գործածուիլ յօ-գային կաթուածի դէմ ։ Այսպիսի դէպքի մը ատեն , պէտք է օրական 40-50 թարմ լիմոն քամել եւ հիւթը խմել ։ Թէեւ շատ թթու է , բայց իրական օ-գուտ ունի ։ — Այս պտուղը ուրիշ շատ բաներու համար ալ գերազանց օգուտներ ունի ։ Նախ՝ թարմ լիմոնէ պատրաս-տուած լիմոնադը թէ՛ առողջ եւ թէ հիւանդ անձանց համար առողջարար խմելիք մըն է ։ Աղիքի ճճիներու եւ մորթի հիւանդութեանց դէմ գերա-զանց օգուտներ , եւ ոչ մէկ պարա-գայի մէջ վնաս չի տար ։ — Նոյն իսկ քարի , դալուկի եւ լեարդի հիւանդու-թեանց դէմ գնահատելի դեղ մըն է ։ Լի-մոնի կուտերն իսկ ճզմելով ջուրի եւ շաքարի հետ խառնած խմելն ալ օգտա-կար է ։ Ընդդարութեան (սքորբիդ) դէմ ալ լաւագոյն դեղ մըն է լիմոնի ջուրը , եւ նաւաղները որ ամենէն աւելի ենթ-կայ են այս հիւանդութեան , շա-գործածեն զայն ։ Լիմոնը ո՛չ միայն հանդութիւն կը բուժէ , այլ կ'ար-զայն ։ Ջեռքի եւ եղունգի խնամքի համար ալ գերազանց միջոց մըն է մոնը ։ Ցրտուռեցքի դէմ ալ օգտակ-Կտոր մը լիմոն երբ կապուի ոտքի տին (նասըր) վրայ , մէկ գիշերուան կատարելապէս կը կակուղցնէ զ այնպէս որ մեծ դիւրութեամբ կ'ըլլայ քաշելով փրցնել զայն։ Նոյն կոծիծի , գլխու թեփի համար ալ օգտակար կ'ըլլայ , երբ գլխու մ ամրապէս չփուի լիմոնով ։ Այս ան զատ լիմոն-ջուրը օգտակար է մ զութեան , ուրիշ ամէն մարսողակ-ներէն աւելի ։

Ազգային լուրեր

Ս. Պատրիարքը հայրը վաղը տու պիտի վերադառնայ Պատրի-քարան Իւսկիւտարէն՝ ուր կը գ-նուի հինգշաբթի օրէն ի վեր ։

—o—

Հիւանդանոցի նորընտիր հ-բարձութիւնը երէկ Մեծ-Նորհ-իր առաջին նիստը ըրաւ . նախ-ըեց իր դիւանը հետեւեալ կերպ-Դրիգոր էֆ. Դարակէօզեան Ատենապ-Յակոբ էֆ. Պալիկեան Ատենադպ-Գալուստ էֆ. Համբարձումեա Դանձապ-Ժողովը առժամեայ կերպով հ-անդանոցի վիրաբոյժ կարգեց Տ Զարդարեան էֆէնտին ։

Ժողովը իր երկրորդ նիստը պ-ընէ ուրբաթ օր ժամը 8½ին ։

—o—

Այսօր Տեառընդառաջի տ-պատճառաւ Պատրիարքարանը գ-

—o—

Կտակայ հոդաբարձութիւնը վ-ի նիստ հրաւիրուած է ։

«ՀԱՅՐԵՆԻՔ»ի ՕՐԱՑՈՅՑԸ

1895

Երեքշաբթի 14 Փետրուար (Հ. Տ.)
26 » (Ն. Տ.)

Տ. Թ. Հ. ՌՕՆԿ. 1343
Թուական Հիճրէթի 1312 Րամազան 1
Սէնէի Մալիէ 1312 , Շուպատ 14

Կրօնական

Ակ. Բ. օր մեծ պահոց ։ Տեառնընդառաջ

Տէս Or 6.8

ՎԵՑ ԱՄՍՈՒԱՆ ՄԷՋ

Կ'ուզէ՞ք սորվիլ Ֆրանսերէն , ա-լիերէն ռուսերէն։ Դիմեցէք Մկրտիչ Շ-նազարի գրասենեակը ամէն օր առաւ-ները միչեւ չորս եւ երեկոյները տան-տասներկու ի Տէյիրմէն Խան ։

Դիւրամատչելի պայմաններ ։

Դրոշմներ

Կը գտնէ մեծ եւ քիչ քանակութ-ամէն տեսակ տաճկական , պուլկարա-եգիպտական , ռուսական հին եւ նո-նամակադրոշմներ (փուլ)։

ԹԵՐԹՕՆ «ՀԱՅՐԵՆԻՔ»Ի (144)

Ժ. ԲՐԱՏԷԼ

ՎԱՅՐԻ ԱՂՋԻԿԸ

ՄԱՍՆ Դ.

ԼՕՐԻԱՔԻ ԵՂԵՌՆԸ

Այն ատեն այդ աչքերուն մէջ տենդոտ երջանկութիւն մը կը փայլէր։

Ու երբ Անրի անկողինին կը մօտե-նար , երբ ձեռքը կ'երկնցնէր նորատի աղջկան , Մայիսի Ծաղիկը այդ ձեռքը կը բռնէր , իր ձեռքերուն մէջ կը սեղ-մէր , բերնին կը տանէր , ու իր խոշոր աչքերը , թաւշանման երկայն թարթիչ-ներուն տակ քօղարկուած , անպատում երջանկութիւն մը կը յայտնէին ։

Եւ երբ մարքիզը մէկնէր , կցկտուր հառաչանքներ կը թռչէին Մայիսի Ծաղ-կին շրթունքներէն ։

Եւ միանգամայն ցաւի , վշտի բացա-գանչութիւն մը կը հանէր եւ Վալրուայի մանաւանդ Պլանշի խնամքները հարկ էին կինքը հանդարտեցնելու համար ։

Վալրուա այս աղէտին պատահած ա-ռաջին օրերը ըսեր էր արդէն .

—Այս աղջկան խելքը գլուխն է . կը խոստանամ որ զինքը խօսեցնեմ . . . ու խելացի արարած մը ընեմ . միայն թէ պէտք չէ զայն շատ յոգնեցնել . . . ստի-պել ։ Նախ ու ամէն բանէ առաջ ձգելու է որ ընութիւնը գործէ . . ։ Յետոյ մենք ալ կ'օգնենք եւ ապահով եմ որ պիտի ապշիք եթէ տեսնէք թէ ամէն օր ո՛ր-քան պիտի յառաջդիմէ . . .

Փոքրիկ Լուլուն ալ անհուն ուրա-խութեան մը պատճառ եղեր էր Մայիսի Ծաղկին համար ։

Լուլու շատ գոհ եղաւ , երբ առաջին անգամ ըլլալով Թոյլ տուին իրեն որ հի-ւանդին սենեակը մտնէ ։

Եւ ուրախութենէն չիկնեցաւ , երբ ճանչցաւ այն աղջիկը , որ զինքը փրկած էր եւ որ այնքան կենդանի դէպք մը կը յիշեցնէր իրեն ։

Ինքն ալ այն մեծ սենեակը մտեր էր մատներուն ծայրը կոխելով ։

—Ճանչցայ զինքը , մայրի՛կ , ըսաւ . ճանչցայ . . ։ Մայիսի Ծաղիկն է . . ։ Բայց ինչո՞ւ մինչեւ հիմայ մեզ տեսնե-լու չէ եկեր . . ։ Հիւա՞նդ է որ պառկեր է . . .

Այն ատեն Մայիսի Ծաղիկը , առանց Վալրուայի ու Պլանշի պատուէրները մտիկ ընելու , անկողինին մէջ ելեր նստեր ու երկու թեւերը երկնցուցեր էր, եւ անոր ճիշերն ու աղաղակները գադ-րեցնելու համար կամայ ակամայ ստիպ-ուեր էին ուզածը ընել , վասն զի այս անգամ խօսք մտիկ չէր ըներ ։

Ստիպուեր էին տալ իրեն պզտիկ Լուլուն , որ իր փոքրիկ թեւերը Մայիսի Ծաղկին վիզը նետեց ու անհատնում զգուանքները սկսան ։

Փոքրիկ Լուլու երբեմն քիչ մը ետի կը քաշուէր ու Մայիսի Ծաղկին նայե-լով՝

—Դեղեցի՛կ ես , կ'ըսէր չփացած տղու ձայնով մը , շատ դեղեցիկ ես ։ Բայց ո՛րքան ճերմկեր ես . . .

Ու երբ հարկ եղաւ օրիորդ Լուլուն Մայիսի Ծաղկին անկողինէն վար առ-նել , տղեկը սկսաւ պոռչտել ։

Բայց հետեւեալ օրը Լուլուի այցե-լութիւնը աւելի երկար տեւեց ։

Եւ Լուլու , մօրը բացարձակ պատ-ուէրին համեմատ , հիւանդին անկողնին վրայ նստաւ ու հանդարտ կեցաւ ։

Եւ ինչ որ Բաուլ Վալրուա չէր հա-մարձակած ընել՝ վախնալով որ հիւանդը չափազանց կը յոգնեցնէ , Լուլու ինքը սկսեր էր ընել , առանց բժշկին պատ-ուէրներուն անսալու ։

Լուլու , որքան ալ որ չատախօս էր , սաստիկ կը ձանձրանար ամբողջ խոսակ-ցութիւնը ինքն առանձին ընելով եւ իր հարցումներուն ինքը պատասխանելով ։

Ուստի չարունակ կը ջանար իր բա-րեկամուհին խօսեցնել ։

—Ըսէ նայիմ անունդ ի՞նչ է . . . ա-նունդ ըսէ՛ ։

Եւ խեղճ աղջիկը , ահազին ճիգ մը ընելով , կը սկսէր յիշել ։

—Մայիսի . . . Ծաղիկ , կը թոթովէր տղուն հետ ։

—Մայրիկ ըսէ՛ , կ'ըսէր այն ատեն Լուլու ։

Եւ հիւանդը դժուարաւ , բայց որոշ կերպով կ'արտասանէր այդ բառը ։

—Մեծ մայր ըսէ՛ ։

Եւ Մայիսի Ծաղիկը , անհուն ճիգեր ընելով , կը հեղգնդէր Լուլուի ։

Յետոյ այսպէս կ'արտասանէր ուրիշ բառեր , ամենէն գործածական , ամենէն պարզ բառերը , բայց Լուլու երբեք «հայրիկ» բառը արտասանել չէր տար Մայիսի Ծաղկին ։

Տղաք , որքան ալ որ պզտիկ ըլլան , երբ կը սկսին իրենց զգացումները բ-ցատրելու կարող ըլլալ , անբաւական-խեր կը պահեն իրենց հոգիին խորը ։

Բայց այն բառը , զոր Մայիսի Ծ-ղիկը ամենէն լաւ ու ամենէն դիւ-սորված էր , Լօրիաքի մարքիզին անուն էր ։

—Անրի ըսէ՛ , ըսեր էր Լուլու՝ ա-բեղբայրը ցուցնելով ։

Մայիսի Ծաղիկը ուրախութենէ կարմրեր էր , յետոյ չէնք շնորհք արտ-սաներ էր այս բառը՝ սեւ բիբերուն մ-երջանկութեան փայլակ մը շողալով , ամէն անգամ որ Պ. տը Լօրիաքը կ-տեսնէր , այդ բառը կը կրկնէր ։

Յետոյ այդ բառը սկսաւ արտասանել-չարունակ ու երբ Պ. տը Լօրիաք քան-մը ժամ կ'ուշանար Մայիսի Ծաղկի-սենեակը երթալու , խեղճ հիւանդը այդ-բառը կ'արտասանէր այն վշտագին եղա-նակով , որով կը խօսին չփացած տղաք-երբ իրենց ուզած մէկ բանը չտրուի իրենց ։

Վիրաւորեալը կամաց կամաց սկսաւ-ապաքինիլ։

Կրցաւ ոտքի ելլել ու սենեկին մէջ-քիչ մը պտտիլ իր անխոնջ հիւանդապ-սպահին՝ Պլանշի թեւին կռթնած ։

Ներքին լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ. Իւլայի երկրորդ աստիճան տրուեցաւ Գարթալի գայմագամ Զէքի պէյի։

Սանիէի երկրորդ աստիճան՝ կայսերական պալատին թարգմանիչներէն Հիքմէթ պէյի։

Բալիսի աստիճան՝ Գարահիսարը Շարգիի երեւելիներէն Սիսաքեան Պետրոս էֆէնտիի։

Վիէննայի սօմ. դեսպանատան պատուակալ փոխ-հիւպատոս անուանուեցաւ Պ. Լէօնէլ Բոնտի։

Ականակուռ Օսմանիէ պատուանշան տրուեցաւ Գերմանիոյ Կայսեր որդիներէն Էթել Ֆրիտրիխ եւ Ատալպերթ իշխաններուն։

Ականակուռ Օսմանիէ՝ Գերմանիոյ նախարարապետ Հօէնլօէ իշխանին։

Առաջին կարգի Մէճիտիէ պատուանշան տրուեցաւ Քաղթէացիներու Նորընտիր Պատրիարք Տ. Ապտիշոյի։

Երրորդ կարգի Օսմանիէ՝ անգլիացի փաստաբան Պ. Լուի Միցցիի։

Երրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Գօնեայի նահանգին ոստիկան-զինուորներու հրամանատար Մուսթաֆա պէյի։

ՐԱՄԱԶԱՆ. Լուսնի մահիկը կիրակի գիշեր տեսնուած չըլլալով, երէկ Շապան ամսոյն երեսուն օրն ամբողջացած էր եւ ըստ որոշմանագրին Պոլսոյ Մեծ Դատաւորին, այսօր կը սկսի Ռամազան ամիսը։

Այդ որոշմանագիրը մատուցուած է Վեհ. Սուլթանին, որ հրամայած է Ռամազանի գիշերները կանթեղներով զարդարել մզկիթներու մինարէները։

—Վեհ Սուլթանը հրամայած է Ռամազանի առթիւ բոլոր զինուորներուն անուշեղէն եւ երկու անգամ թէյ տալ։

ԱՌԻՏՐ. ՍԵՆԵԱԿԸ արձանագրուած վաճառականներն ու սեղանաւորները ընտրած են այն տասը պատուիրակները, որոնք միանալով Առեւտրական Նախարարութեան կողմէ նշանակուելիք ուրիշ տասը պատուիրակներուն հետ, ըստ օրինի պիտի ընտրեն Առեւտրական Սենեկի անդամակցութենէն իրենց չէջանը լրացնող անդամներուն յաջորդները։

Վերոյիշեալ տասը ընտրողներն են Արիստակէս էֆ. Ազարեան, Մէհմէտ Սապուտ էֆ., Յակոբ էֆ. Պոյաճեան, Ֆէրիտ պէյ Պասմաճիզատէ, Ժոզէֆ Լէվի էֆ., Պ. Ճոն Թոմսըն, Պ. Տէմոսթէն Քորբի, Պ. Բէզրիտէս, Պ. Ժ. Անաստասիատի եւ Պ. Տաւիտ Թոլէտօ։

ԱՐՏԱՔԻՆ ԳՈՐԾԵՐՈՒ նախարարներու խորհրդական Յարութիւն փաշա Տատեան, որ մէկ քանի օրէ ի վեր հիւանդ էր, ապաքինած եւ սկսած է յաճախել իր պաշտօնատեղին։

ՍԲՎԱԶԻ նահանգին տուրքերու տընօրէն կարգուած է Էրզրումի նահանգին տուրքերու տնօրէն Հասան Հիւսնի էֆէնտի, եւ իրեն յաջորդած է Խարբերդի նահանգին տուրքերու տնօրէն՝ Հասիպ էֆէնտի։

Խարբերդի նահանգին տուրքերու տընօրէն կարգուած է Թէքիր Տաղի տուրքերու տնօրէն Բասիմ էֆէնտի, որուն յաջորդած է Ճէպելը Պէրէքէթ գաւառին տուրքերու նախկին տնօրէն Հաճի Մէհմէտ Պէհաէտտին էֆէնտիի։

ՖՐԱՆՍԱՑԻ դեսպան Պ. Գամպոն եւ դեսպանուհին շաբաթ իրիկուն սեղան մը տուին որուն ներկայ էին Գերմանիոյ դեսպանը եւ Ռատոլին իշխանուհին, Նոյնպէս Ռատոլին կոմսուհին, Անգլիոյ դեսպանը եւ Լէտի Քըրրի, Ցունաստանի դեսպանը եւ Մավրոքորտատօ իշխանուհին, Միացեալ-Նահանգներու դեսպան Պ. Թըրլ, Սերպիոյ դեսպանը եւ իր տիկինը ու օրիորդ Ճորճէվիչ, Մոռնիի դուքսը եւ դքսուհին եւայլն եւայլն։

Սեղանէն ետքը ուրիշ հրաւիրեալներ եւս եկան դեսպանատունը։ Պարերը տեւեցին մինչեւ ժամը 2 (ը. ա.)։

ՖՐԱՆՍԱՑԻ առեւտրական նախարարութիւնը տարեկան 7000 ֆրանքի նպաստ մը յատկացուցեր է Կ. Պոլսոյ Ֆրանսական առեւտրական Սենեկին։

ՕՍՄ. ՊԱՆԲԱՑԻՆ գաւառական մասնաճիւղերուն պաշտօնէութեան մէջ մէկ քանի փոփոխութիւններ կատարուեր են։ Պ. Տուֆֆիլա Սոֆիա փոխադրուեր է, Պ. Դրոզիէ՝ Էսիրնէ, Պ. Եաքովիտի՝ Պաղտատ, Պ. Գոնսդանդուլաքի՝ Պրուսա, եւ Պ. Բիէրիտիս՝ Բերա։ Պ. Զարս Հոլմէս Պրուսայի մասնաճիւղին տնօրէն կը մնայ, իրեն հետ ունենալով Պ. Գոնսդանդուլաքի, որ վերջերս Բերայի մասնաճիւղին տնօրէնն էր, իբր դեր-տնօրէն։

Անցեալ ուրբաթ օր Ալեքսանդրիոյ մէջ տեղի ունեցեր է Օսմանեան Պանքայի նոր մասնաճիւղին բացումը։

ՊՈԼՍՈՅ ՃԻՆԻ-ՄԷՅՍԱՆԷՆ մինչեւ Սամսթիա, երկաթուղիի գծին երկայնութեամբ գտնուած տաղաւարները պիտի փլցուին՝ քաղաքին բարեզարդութեան նպաստելու համար։ Փլցուելիք չէնքերուն գինը պիտի հատուցուի կառավարութեան կողմէ։ Այս որոշումը, որ տրուած է նախարարներու խորհրդոյ կողմէ, հաղորդուած է Քաղաքապետութեան ի գործադրութիւն։

ԱԻՍՏՐԻՈՅ-ՀՈՒՆԳԱՐԻՈՅ դեսպանատան խորհրդական Պառոն Մաքքիո եւ ընդհանուր հիւպատոս Սդարչէնագի կոմսը մայրաքաղաքս դարձան։

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺ. Փետրուար 6ի գիշերը Վանայ Պարկերի գաւառակին մէջ երկրաշարժի թեթեւ ցնցում մը զգացուեր է, սակայն արկած չէ պատահեր։

ՔՈԼԵՐԱՆ Ի Կ. ՊՈԼԻՍ

Փետրուար 10 ուրբաթ օրուան ժամը 6էն մինչեւ փետրուար 11 ուրբաթ օրուան ժամը 6, մայրաքաղաքիս մէջ քոլերայէ հետեւեալ դէպքերը պատահած են.

Քիւչիւք Բազար՝ մէկ. Ահմէտ Մէհմէտ մաղունաճը, մեռած։

Էյուպ՝ մէկ. Նուրի Հասան, գործաւոր։

Առաջուան բռնուածներեն մեռած են

Բերայի Մաճար Թաղին մէջ՝ մէկ. Եուվանի Իլիա։

Գումար 2 բռնուած, որոնց մին մեռած։

* * *

Փետրուար 11 շաբաթ օրուան ժամը 6էն մինչեւ փետրուար 12 կիրակի օրուան ժամը 6, մայրաքաղաքիս մէջ քոլերայէ հետեւեալ դէպքերը պատահած են.

Խասքէօյ՝ երկու, Մուսթաֆա եւ Ալի եւ Հասան։

Ոստիկանութեան Դրան բանտէն՝ երկու, Մէհմէտ Ալի, ոստիկան-զինուոր, եւ Լամպրոս Անաստաս։

Ղալաթիա՝ մէկ. Բրատրոմոս Տավիտ։

Նաւարանի գործարանէն՝ մէկ. Խալիտ Խայրի, զինուոր։

Բերա՝ մէկ. Քալիոբի, մեռած։

Ե. զօրաբաժնէն՝ մէկ. Ալի Էմին, զինուոր։

Գասըմ Փաշա՝ մէկ. Սալիհ Մուսթաֆա։

Գումար 9 բռնուած. որոնց մին մեռած։

ԶԱՆԱԶԱՆ ԴԷՊՔԵՐ

Ծովու վրայ. Անգլիոյ Ինչուլվա շոգենաւը որուն Պաթումէն եկած ատենոնումուր-Եէրիի մօտ խրիլը ծանուցած էինք, ջուրին երեսը հանուած է եւ կրցած է շարունակել իր ճամբան դէպի Իզմիր։

—Հրդեհ. Առջի օր Խասգեղ հրէի մը տունէն հրդեհ ծագեցաւ։ Մօտակայ ջրհանկիրները անմիջապէս հրդեհին վայրը փութացին եւ կարող եղան մարել կրակը՝ որ կը սկսէր տարածուիլ այրած տունը փլցնելով։ Հանգանակութիւն մը բացուած է տանտիրոջը օգնելու համար որ աղքատ եւ բազմաթիւ զաւակներու տէր մարդ մըն է։

—Հրձիգներ. Ասկէ առաջ հրդեհ մը մոխիր դարցուցած էր Այվալըգի մէջ գտնուած Թահմինճի Տիմիթրիի եւ Նիքոլի Հաճի Խրիսթոյի պատկանող ձէթի գործարան մը. գործարանը ապահովագրուած էր Նորթ Տայչէ եւ Իւնիւօն ընկերութեան կողմէ։ Նախնական քննութիւն մը հաստատած էր թէ հրդեհը դիտաւորեալ մը ծագած էր, սակայն յետոյ զանազան նշաններ հաստատեցին թէ այդ ենթադրութիւնը սխալ է եւ թէ գործատան տէրերը, ուրիշ երկու անձերու ընկերակցութեամբ դիտամբ կրակ ձգած էին։ Ասոր վրայ ապահովագրող ընկերութիւնները դատ բացած ըլլալով՝ դատը Պոլսոյ ամբաստանիչ ատենին առջեւ եկաւ, որ խնդիրը քննելով Թահմինճի Տիմիթրին, Նիքոլի Հաճի Խրիսթոն ոճրագործ ատենին զրկեց, իսկ միւս երկու անձերը պատժական ատենին։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՕՐՍԱ

Կրկուշաբթի 13 Փետրուար

Ընթացք փոխանակագրոց

Երեք ամիս Լոնտոնի վրայ	111 17
» » Բարիզի »	22 70

Ռճնսօլիտ

Բացուեցաւ	29 27
Փոցուեցաւ	29 27

Թանվիլաթը Օսմանիէ

Իրիկուն	97

Ընթացք Արժէքուղիներու

Փոխառութիւն Մէռի	A.	65 25
» »	B.	44 37
» »	C.	29 31

Բանքէսոմֆ

Բուսէլի երկաթուղի	ֆր.	134 50
Թրամվէյ	ոսկի	9 50
Ռէժի		22 14
Օսմ. Ապահովագր. ընկերութիւն	ոսկի	8 05
Սիկարէթ	»	2 63
Քիէտի ժէնէրալ Օթման	»	11 15

Ընթացք դրամներու

Ոսմ. ոսկի	100	20 ֆր. Նոց	88 09
Մէճիտ	108 24	Անգլ. ոսկի	110 14
Գէշլիք	103 —	Մարք Դեր. ոսկի	107 08
Մէճիտիէ	98 20	Իմբէրիալ	90 88
Թասֆիյէ	18 —	Քրիմիճ	5 20
Ֆկս. Ղ. Գօրսայի	6 —	Բուպլի Թուղթ	8 36

ՕՍՄ. ԾԽԱԽՈՅԻ
ՇԱՀԱԿՑԱԿԱՆ ՐԷԺԻ

Կը ծանուցուի Պ. բամնէտեարց թէ Վարչ. Խորհուրդը իր 1895 փետրուար 1/13ի նիստին մէջ որոշեց զեղչեալ գրամագլխին վրայ 6% բաժնել իբր թերհաշիւ ԺԱ. շրջանի մէջ (1894 Մարտ-1895 փետրուար) գոյացած շահուն։

Այս որոշման համեմատ 11րդ. կտրոնին վրայ իբր թերհաշիւ պիտի վճարուի՝

Պէրլին, Բարիզ, Վիէննա 12 ֆրանք
Լոնտոն 9 շիլին $7\frac{1}{2}$ բէնա
Կ. Պոլիս 52.80 ոսկի զրուշ

1895 մարտ 2/14էն սկսեալ ի սորեւ նշանակեալ հաստատութեանց մէջ, ուր հարկ եղած պօրտրոները պիտի յանձնուին բաժնէտէարց։

Ներկայացուած կտրոններուն փոխարէն ստացագիր մը տրուելով՝ հինգ օր վար պիտի գրուին ու ապա պիտի յանձնուին իրենց տէրերուն՝ 12 ֆրանքին վճարումը հաստատող կնիքով մը կնքուած։

Կ. Պոլիս, Բարիզ, Լոնտոն՝ Օսմ. Կայսր. պանքան

Պէրլին, Պ. Ս. տը Պլայտրէտոտէրի դրամատունը

Վիէննա, Դրէյտի Անչթալթ դրամատունը։

2—3

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
ԱՆՏՕՆ ՆԱԽՆԻՐԵԱՆԻ

ուղղութիւն, դիւրութիւն, ամենութիւն,

Կ. Պոլիս Մահմուտ-փաշա Գամանթ. խանի վերի յարկը թիւ 81, 83 նոր բացած վաճառատան մէջ կը ծախուին մեծ եւ փոքր քանակութեամբ շապիկ, գուլպայ, լաստիկ, Թաշկինակ, անուշահոտութիւնք, ձեռնոց, գրավաթ, հովանոց, անձրեւնոց եւ ջուրէն բնաւ չքաշուող անգլիական ֆանէլա շապիկ եւ վարտիկներ եւ ասոնց նման զանազան տեսակ ընտիր ապրանքներ զորս ուղղակի բերել տուած եմ Ֆրանսայի եւ Անգլիոյ առաջնակարգ գործարաններէն։

Վաճառատունս նոր հաստատուած ըլլալով, յաճախորդներ ունենալու եւ մեծաքանակ ապրանք վաճառելու նպատակաւ, որոշած եմ բոլոր մեծ վաճառատանց գներէն աւելի աժան ծախել։ Յաճախորդք փորձով պիտի տեսնեն զայս եւ անպատճառ գոհութեամբ պիտի մեկնին։

ՈՐՈՇ ԳԻՆ 10—54

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ
ՃՇՄԱՐԻՏ ԿԻՆԸ

Ա. Կ. Սէքլէմեան Հայրենիքի մէջ «Աղջկանց համար» հրատարակած յօդուածները հաւաքելով կազմած է հատոր մը որ այս անգամ Մատթէոսեան գեղեցիկ ապագրութեամբ եւ կազմով հրատարակ ելած է։ «Ճշմարիտ կինը» հատոր մըն է զոր արժանի է յանձնարարել թէ՛ իգական թէ՛ արական սեռէ ամէն կարգէ ընթերցողներու լուրջ ուսումնասիրութեան։ Գեղեցիկ ծաղկագիրներովը եւ փայլուն ու նկարակերտ կազմովը եղանակին ամենարնտիր կադանդչէքն է, կը գտնուի բոլոր գրավաճառներուն եւ կամուրջին գլուխը Ջրավաճառ Պօղոս աղայի քով. կեդրոնատեղին է Պալենց գրատունը։ Գաւառներէն կրնան դիմել նաեւ առ Ա. Կ. Սէքլէմեան, Ամերիկան խան, Կ. Պոլիս։ Գինն է 5 զուրուշ։

ՏՈՔԹԷՕՐ
ԳՐԻԳՈՐ Էֆ. ՃԻՎԱՆԵԱՆ
Նախկին բժիշկ
ԲԱՐԻԶԻ ՇԱՌԱՆԹՈՆ ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ
ՄԵԾ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻՆ

Որ ներքին բժշկութեան բարձր աստիճանը Նաւեբարիզի Ակադեմիայէն ուսմանց նշանաւորութեան մրցանակը ստացած է

Բերա, Աղա Ճամի Լիւբէմպուրկի կիցթ Թիւ 124

Հիւանդներ կ'ընդունի իր տունը ամէն օր ժամը 7էն 11 Բերա Մեծ փողոց թիւ 124։

Կը դարմանէ մասնաւորաբար ջղային եւ կուրծքի հիւանդութիւններ (կէօյիւս, թրքնէֆէս, սրտի եւ ստամոքսի) ինչպէս նաեւ գլխու վրայ եղած ամբողջ ցաւերը, ծննդական գործ. հիւանդութիւնները. նաեւ վիրաբուժական ամէն գործողութիւններ կը կատարէ։

Հինգշաբթի օրերը աչքի հիւանդութիւնները ձրի կը նայի։

8—11

ԳԱԼՈՒՍՏ ՄԷՇՏՈՒՏՃԵԱՆ
ԳՈՐԾԱԿԱԼ
Ընդհ. Ապահովագրութեանց հրդեհի կենցաղ ծովային
եւ
Ցանձնակատար Դերդական առեւտրութեանց.
Գրասենեակ Պահճէ Գարու Քազասքէր խան Թ. 12

5—10

ՄԻ ՄԻԱՅՆ
120 ՂՐՈՒՇՈՎ

ՈՍԿԻ ԺԱՄԱՑՈՅՑ կոթէն լարուող, սիրուն եւ ընտիր թէ արանց եւ թէ կնոջ համար։

ՄԻՄԻԱՅՆ 30 ՂՐՈՒՇՈՎ նիքել ժամացոյց կոթէն լարուող որոնց համար դիմել Սէլվաճեան վաճառատունն Զուխասի խան փողոց թիւ 20։ Կը ինդրուի յանձնակատարներէ և ժամացոյցի առնառուրով զբաղող խանութպաններէ որ հաճին դիմում ընել Սէլվաճեան վաճառատունն եւ կամ իր մթերանոցն Զուխասի խան զետնայարկ թիւ 53 ուր կը ծախուին արծաթ անգրիաձև, **չիճեէ մաշալը** խիստ տոկուն ժամացոյցներ $7\frac{2}{1}$ զրուշի գնով, և այլ ամէն տեսակ ժամացոյցներ, պտտի թմնսալի բազմազան բանտիւներ, ինչպէս նաեւ շղթայ, պիլեզիկ շահուէտ գներով։

Սէլվաճեան վաճառատունը պատրաստ է գնոց ցուցակներ զրկել գաւառները և յանձնարարութիւնները կատարել փութով։

Պատուաւոր երաշխաւորութեանց տակ վճարմանց դիւրութիւններ կընծայուին։

7—30

ՕՍՄ. ԸՆԴՀ. ՊԱՐՏԲԻ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ
Ա զդ

Ընդ. Տնօրէնութիւնը Պրուսայի չերամաբուծական վարժարանը յաճախել ուզողներուն կը ծանուցանէ թէ յիշեալ վարժարանին վերաբացումը որոշուած է 1895 ապրիլ 5/17ին։

Անոնք որ կը փափաքին սոյն վարժարանը յաճախել, յիշեալ թուականէն առաջ իրենց խնդրագիրը մատուցանելու են Պրուսայի վարժարանին եւ բացման օրը ներկայանալու են նոյն հաստատութեան տնօրէնութեան։

Բ. տարին աշակերտներուն ալ կը ծանուցուի որ 1895 ապրիլ 5/17ին ներկայ գտնուելու են դպրոցին բացումին։

Կ. Պոլիս 27/8 փետրվար 1895

Ընդհ. Տնօրէնութիւն

7—16

ՊԱՐԻ ԴԱՍԱՏՈՒ
ԺՕԶԷՖ ԲՍԱԼԹԻ

Վկայեալ Բարիզի Կեդրոնական վարժարանէն եւ ծանօթ Բերայի բարձր դասակարգին մէջ, պարի դասեր կուտայ, երկուշաբթի, չորեքշաբթի, ուրբաթ գիշերները, Բօլսներ փողոց, թիւ 8։

Միւս օրերն ու գիշերները այցելութեամբ։

ՏՕՔԹՕՐ ՃԷԼԱԼԵԱՆ

Մասնագէտ ծննդական գործարաններու եւ գաղղիական հիւանդութեանց, Ղալաթիա, Կամուրջին գլուխը, թիւ 5։

Բայց որչափ որ ոյժը կը գտնէր, այնքան ալ ջղային զրգիռ մը կը տիրէր իր վրայ, ինչ որ արգելք կ'ըլլար Վալրուայի անոր դատարակութեան ձեռնարկելու։

Մայիսի Ծաղիկը տակն տակն կասկածոտ ու տխուր կերպարանք մը կ'առնէր, տեղը հանդիստ չէր կենար, առանց Պլանչի օգնութեան ոտքի կ'ելլէր ու պատուհանին մօտենալով պարտէզը կը դիտէր յարատեւ անձկութեամբ։

—Այս աղջիկը տարօրինակ բան մը տեսած է, կ'ըսէր Վալրուա. պէտք է զինքը հանդարտ թողուլ։

Պլանչ ինքն ալ անոր այս յուզմունքին կը զարմանար։

Իսկ Վալրուա սապէս կը բացատրէր իր հիւանդին այս զրգռուած վիճակը.

—Մինչեւ հիմայ վայրենիի պէս ապրած ըլլալով՝ անանկ սուր տեսողութիւն մը եւ լսողութիւն մը ունի, զոր մենք չենք կրնար երեւակայել։ Ապահով եղէք որ վտանգի մը զոյութիւնը հաստատող զանազան նշաններ տեսած է։ Ո՛վ գիտէ, նախազգացո՞ւմ մը ունի թէ պարտէզին ծառերուն հաւէն անանկ բան մը կամ անանկ մէկը տեսած է, որ կասկած կը ներշնչէ իրեն . . . աղ չեմ գիտեր, միայն սա ստոյգ է որ չի սխալիր։

Պլանչ սարսռաց եւ գերեզմանական դեղնութիւն մը տիրեց դէմքին վրայ։

Վասն զի ամէն վայրկեան սոսկալի նախազգացումներ զինքը կը շրջապատէին, վասն զի ինքն ալ կը վախնար որ դժբաղդութիւն մը մօտալուտ էր եւ անբացատրելի սարսափով մը պզտիկ Լուլուն կը սեղմէր սրտին վրայ։

Իր զաւակը, սիրական աղջիկը նոր վտանգի մը ենթարկուած տեսնելու դաւիսարը իր սիրտը կը ճմլէր ու այս անտանելի անձկութեան բեռին ներքեւ կ'ընկճէր . . .

Վերջապէս Պլանչ ա՛լ չդիմացաւ ու կանչել տուաւ ծերունի Պէրնար պահակապետը։

Ու մանրամասնօրէն հարցափորձեց զայն անտառներուն, արտերուն, դղեակին ու պարտէզին շրջականներուն, այն կողմերը գացող եկողներուն վրայ։

Պէրնար իր նորատի տիրուհիին այս մտատանջութիւնէն բան մը չհասկցաւ, բայց անանկ պատասխաններ տուաւ, որոնք անոր վախերը կրնային փարատել։

Ո եւ է կասկածելի բան չէր տեսած։ Միայն ստիպուած էին շատ յոգնիլ դաղտորտները հեռացնելու համար, ահա՛ այնչափ։

Սակայն պահ մը խորհելէ ետքը՝ յարեց.

—Բայց պէտք է որ անդամ մը Պ. Մարքիզին հետ խօսիմ։

Պլանչ տը Լօրիաք անմիջապէս ահկանջը մնկեց։

—Ի՞նչ հարկ կայ, ըսաւ։

—Վերջերս Պաթրիի ադարակին մը-չակներէն մէկը վարձեցինք իբր գործաւոր . . . Պարտէզին մէջ քիչ մը գործ կայ . . . շատ աղէկ . . . Դէշ գործաւոր չէ . . . միայն թէ գիշերները կը պտտի, ու ես այս բանը չեմ սիրեր . . . Քանի մը անդամ անոր հետքը դտայ մինչեւ պարտէզին ծայրը . . . կը խոստովանիմ որ շատ մտատանջի, ու ցանց չգտայ . . . բայց չխտակը գիշերը չքնացող մարդերէն չեմ ախորժիր . . .

—Բայց այդ տղան, պատասխանեց Պլանչ, դղեակին մէջ ալ գործածեցին, երբ նորոգութիւնները կատարուեցան . . .

—Այո՛, տիկին Պլանչ, եւ հիմա ալ կ'աշխատի պարտէզին մէջ, ուր ծառուղիներ կան շտկելու, փոսեր կան փորելու . . .

—Կը կարծե՞ս որ չար տղայ մըն է, Պէրնա՛ր . . .

—Ո՛հ, չեմ կրնար չար է ըսել, տիկին Պլանչ. բայց վերջապէս . . . ինչո՞ւ չի քնանար . . . Գիշերը կ'ելլէ կը պտտի, այս բանը չեմ սիրեր . . . ուրիշ ոսկիք մը չունիմ անոր վրայով . . .

—Պէտք է հսկել անոր վրայ, աղնիւ Պէրնարս, բայց անշուշտ այդ տղան իր ապրուստը շահելու կարօտ է . . . եւ պէտք չէ անտեղի կասկածի մը համար ճամբել դայն . . .

—Տիկինը շատ բարի է . . . Բայց այդ տղուն դէմքն ալ վստահութիւն չազդեր ինծի . . .

—Զայն ինծի զրկէ՛, անդամ մը խօսիմ իրեն հետ։

Ուստի Ծէլիքս Մէնկա Տիկին Պլանչի ներկայացաւ։

Ընթերցողք կը յիշեն Ծէլիքս Մէնկան, լայն ուսերով, հաստ բազուկներով, չար աչքերով կատաղի անասունը։

Ծէլիքս, Պէրնարի հրաւէրին համեմատ, տիկին Պլանչի ներկայացաւ գլխիկոր, խոնարհ, հեզ, գլխարկը մատներուն մէջ դարձնելով . . .

Ու Պլանչ հարցափորձեց դայն մեղմիւ, ինչպէս որ կ'ընէր ամէն ատեն։

—Կը կարծե՞ս որ չար տղայ մըն է, Պէրնա՛ր . . .

—Ո՛հ, չեմ կրնար չար է ըսել, տիկին Պլանչ. բայց վերջապէս . . . ինչո՞ւ չի քնանար . . . Գիշերը կ'ելլէ կը պտտի, այս բանը չեմ սիրեր . . . ուրիշ ոսկիք մը չունիմ անոր վրայով . . .

—Պէտք է հսկել անոր վրայ, աղնիւ Պէրնարս, բայց անշուշտ այդ տղան իր ապրուստը շահելու կարօտ է . . . եւ պէտք չէ անտեղի կասկածի մը համար ճամբել դայն . . .

—Տիկինը շատ բարի է . . . Բայց այդ տղուն դէմքն ալ վստահութիւն չազդեր ինծի . . .

—Զայն ինծի զրկէ՛, անդամ մը խօսիմ իրեն հետ։

Ուստի Ծէլիքս Մէնկա Տիկին Պլանչի ներկայացաւ։

Ընթերցողք կը յիշեն Ծէլիքս Մէնկան, լայն ուսերով, հաստ բազուկներով, չար աչքերով կատաղի անասունը։

Ծէլիքս, Պէրնարի հրաւէրին համեմատ, տիկին Պլանչի ներկայացաւ գլխիկոր, խոնարհ, հեզ, գլխարկը մատներուն մէջ դարձնելով . . .

Ու Պլանչ հարցափորձեց դայն մեղմիւ, ինչպէս որ կ'ընէր ամէն ատեն։

Ծէլիքս Մէնկա ալ այնպէս մը պատասխանեց որ, Պլանչի բոլոր կասկածները փարատեցան։

—Ա՜հ, տիրուհի, ըսաւ խոնարհ եւ զանակով մը, գիտեք որ շատ թշուառ եմ . . . Բէյնէթի հետ պիտի ամուսնանայի, այսինքն ըսել կուզեմ թէ կը կարծէի որ պիտի հաւանի ինծի հետ ամուսնանալ . . . մէյ մըն ալ յանկարծ եղաւ Վիքթորի հետ ամուսնացաւ . . . Այն ատեն շատ վշտացայ, տիրուհի՛ . . . անանկ վիշտ մը զգացի որ ամբողջ սրտիս դիրեց . . . անկէ ի վեր գրեթէ ամենեւին բան չեմ ուտեր . . . շատ խղճալի վիճակի մէջ եմ . . .

Պլանչ միշտ կը կտրեկցէր սիրայրին վշտերու։

Ուստի իր անուշ ձայնովը ըսաւ իրեն անանկ մխիթարական խօսքեր, որոնք միշտ կը հանդարտեցնեն ցաւագար սրտերը։

Ու Ծէլիքս Մէնկա դուրս ելաւ յարգանքով բարեւելով ու ձախ ոտքը դէպի ետ տանելով, ինչ որ գիւղերու մէջ քաղաքավարութեան ծայրագոյն սահմանն է։

(Շարունակելի)

ՏԵՂԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆ

ՏՈՔԹԷՈՐ Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՎԿԱՅԵԱԼ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ

(ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ Ց'ԱՄԻՆ 1852)

Կը ծանուցանեն արգոյ հասարակութեան թէ փակելով Պոլսոյ (Պահչէ-Գարու)ի տունն, վերջապէս հաստատուած են իրենց Բերայի մասնաճիւղը Թիւ 396 Մեծ Փողոց (Եանիի գարեջրատան վրայի յարկը՝ ճիշդ Զուպուքճեան գոհարավաճառաց դէմն) եւ ըստ առաջնոյն նորահնար գործիքի մը միջոցաւ ամենասաստիկ ցաւած եւ անյոյս դատուած ակռաները մեկ աեղամեն վայրկենապէս կը լեցնեն. ցաւով դիմել եւ բուժուած վերադառնալ։

Գատրգիւղցի յաճախորդք կրնան դիմել նաեւ իրենց բնակարանը Թիւ 1 Խրիսօվէլի փողոց, ամէն օր առաւօտէն մինչեւ կէս օր։

Թիւ 396 Մեծ Փողոց Բերա. *Թիւ 1 Խրիսօվէլի փողոց Գատրգիւղ*

ԿԱՎԱՆԻ ԵՒ ՔՕՐԲԻ

ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ

Կ. Պոլիս, Ղալաթիա Մէհմէտ Ալի Փաշա խան

Պատիւ ունինք ծանուցանել յարգոյ հասարակութեան թէ՝ մեր հրապարակին վրայ նոր դրամատուն մը հիմնած ենք, որոյ գլխաւոր գործառնութիւնը պիտի ըլլայ վիճակահանութիւն ունեցող պարտատոմսեր վաճառել կանխիկ ինչպէս նաեւ ապառիկ՝ ամսական վճարումներով, եւրոպական շատ մը դրամատուններու ընդունած դրութեան համեմատ, դրութիւն մը որ, թէ՝ ապառիկ եւ թէ կանխիկ գնողներուն մեծամեծ առաւելութիւններ կ'ընծայէ։ Այս դրամատունը իբր աւանդատեղի կը ծառայէ, մանաւանդ ամսական թերհաշիւներով գնողներուն, որոնք՝ յիշեալ տան, ամսէ ամիս փոքր հատուցում մը ընելով, որոշեալ պայմանաժամէ մը վերջ, պարտատոմսի մը տէր կ'ելլան, եւ միշտ ապահով են որ՝ ուզած ատեննին, կրնան անոր փոխարէնը՝ պայմանաժամէն իսկ առաջ վճարելով՝ ձեռք անցընել։

Յիշեալ դրամատունէն, Արեւելեան-Երկաթուղւոյ պարտատոմս մը գնողը, իր առաջին ամսական վճարումէն անմիջապէս յետոյ կը ստանայ Թիւ մը, եւ որոյ շնորհիւ, իրաւունք կ'ունենայ մասնակցելու յիշեալ պարտատոմսի բոլոր վիճակահանութեանց եւ ամբողջ շահուն, իբր թէ՝ վճարած է պարտատոմսի գինը ամբողջապէս։

Յիշեալ դրամատունը կը ներկայացնէ՝ Քօնթուառ Թէնէդալ տը Քռէտի եւ Քրէտի տէ Ֆամիլ տուները, որոնց գործառնութիւնք եւս՝ վաճառել է ամսական վճարմամբ՝ Վիլլ տը Բարիի, Ֆոնսիէրի, Պոն տը Բանամայի եւն. վիճակահանութիւն ունեցող արժէթղթեր, ինչպէս նաեւ Լիոնի՝ Սօսիէթէ Միւթիւէլ Ֆրանսէզը, որոց ամենքն ալ լաւ ճանչցուած դրամատուններ են ի Կ. Պոլիս։

Աւելի ընդարձակ տեղեկութեանց համար պէտք է դիմել առ Գ. Գ. Կլավանի եւ Քօրբի, Կ. Պոլիս Ղալաթիա Մէհմէտ Ալի Փաշա խան։

Գաւառաց մէջ գործակալութիւն ընել փափաքողք, պարտին վերոյիշեալ հասցէին դիմել։

Ս. Ե. եւ Ե.

ՄԵԹԱՔՍԱ ԵՂԲԱՐՔ

Զուտ խաղողի գինիէ շինուած

հինգ զուտ յունական գօնեակ

Հայրապետական Ցունաստանի եւ Սերպիայի թագաւորաց եւ Ցունաստանի գահիստառանց Քոնսպանցիին իշխանին

Վարձատրեալ հետեւեալ ցուցահանդէսներուն մէջ

Գօնեաքի համար ոսկի չքադրամ 1894ի Բրակայի, Վիէննայի, Անվէրսայի եւ Լիոնի ցուցահանդէսներէն. ոսկի չքադրամ աքքոլի եւ իքսիրի համար 1894ի Բրակայի ցուցահանդէսէն, նոյնպէս եւ ոսկի չքադրամ մը ճերմակ գինիէ շինուած գօնեագի համար։ 1893ի Շիքակոյի ցուցահանդէսն ալ մեծ վարձատրութիւն միսքէթ խաղողէ շինուած գօնեաքի համար.

Տարեկան վաճառում 2 միլիոն ֆրք։ 1893 օգոստոսի սկիզբէն մինչեւ 1894 փետ. վարի վերջը Տաճկաստանի այլեւայլ կողմերը, Պուլկարիա, Ռումանիա, Ռուսիա, Աւստրիա, Գերմանիա, Սերպիա, Եգիպտոս, Հապէշիստան, Անգլիա, Գերմանիա, Ամերիկա, Պարսկաստան եւ Հընդկաստան ղրկուած են 24902 սնտուկ ու 491 տակառ գօնեաք՝ 7528 սնտուկ ու 70 տակառ Լոյտի, 1697 սնտուկ ու 70 տակառ գերմանական, 1184 սնտուկ ու 4 տակառ Մէսաժերի, 132 սնտուկ Ֆրէսինէի, 6487 սնտուկ ու 168 տակառ իտալական, 1009 սնտուկ ու 5 տակառ Բանէլէնիք, 856 սնտուկ ու 43 տակառ ռուսական, 437 սնտուկ ու 9 տակառ Ճոնսընի եւ 5572 սնտուկ ու 122 տակառ Ստիվիէ չոգենաւով,

Այս արտածութիւնք կ'ապացուցուին չոգենաւերու գործակալներուն տուած վկայականներով, զորս վաւերացուցած է Բիրէայի Թաղապետութիւն։

Գործարանին ումբերանոցներուն մէջ միշտ 500 հազար օխա գոնեաքի մթերք մշակ պատրաստ։

Փափաքողք կրնան Բիրէայի մէջ Ա. Բրիսթիտի Վալբիտի եւ Նիքիթա եւ Գաբօ Տիսթրիա եւ երկաթուղիի կայարանի եւթը մթերանոցները այցելելով՝ պատրաստ մթերքին քանակութիւնը անմամբ ստուգել։

Սոյն գոնեաքին միմիայն խաղողի գինէ շինուածու զուտ ըլլալը կ'երաշխաւորեն Մէթաքսա եղբարք 100 հազար ֆրանքով։ Անոր զուտ ըլլալը կը վկայեն նաեւ շիշերուն վրայ պլլուած թղթերուն մէջ նշանակեալ բժիշկներու եւ տարրագէտներու տուած գրաւորվկայականները։

Հիւանդանոցներու մեծ մասին մէջ Մէթաքսայի գոնեաք կը գործածուի։

Մէթաքսա եղբարց Բիրէայի մէջ Աբօլոն կոչուած տեղը ունեցած «Ամպէլիս» գործարանին մէջ խաղողի ալքոլէ ամէն տեսակ իքսիր եւ ընտիր բոմ շինուելով, ոսկառով կը ծախուի։

ԿԱԹՆՏՈՒ ԿՈՎ

Կովու վաճառական Պ. Բանաւոթ այս անգամ իր վաճառատունը Պահճէ Գարուէն փոխադրած է Տէմիր Գարու, երկաթուղիի կայարանին դէմ Թիւ 35 ախոռը, ուր առաջուան պէս միշտ Խրիմու եւ Զուիցերիական ընտիր կաթնատու կովեր կը ծախէ խիստ ժան գնով։ 14—30

COMP. RUSSE
DE NAVIGATION
à VAPEUR
ET DE COMMERCE

ԴՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Երկուշաբթի. Թղթատար Օտեսայի համար, ժամը 2ին ը. ե.

Երեքշաբթի. Թղթատար Աղեքսանդրիոյ համար ժամը 5ին ը. ե.

Չորեքշաբթի. Թղթատար Սեւասթոփոլի համար ժամը 10ին ը. ե.

Չորեքշաբթի. Թղթատար Սեւ Ծովու նաւահանգիստներու համար, առաւօտեան ժամը 11ին։

Հինգշաբթի. Թղթատար Աղեքսանդրիոյ համար, հանդիպելով Սուրիոյ նաւահանգիստները երկուշաբթի անգամ մը, ժամը 4ին ը. ե

ՍԱԿՈՒ ՊԼՕԿ

Ամենէն բնտիր եւ ամենէն համովը

ՀԱԳՈՒՍՏԻ ՄԵԾ ՄԹԵՐԱՆՈՑ

ԳԱՌՆԻԿ ԵԱԼՏԸԶԾԵԱՆ

եւ

Գ. ԷՐՄԷՆԵԱՆ

Ի վաղուց ա տի՝ իր վաճառքներուն ազնուութեամբը հանրածանօթ սոյ տունը Շուկայի Պօտուրում խանէն փոխադրուած է Պ. Պիպ, Մահմուտ փաշայի փոս, Սուլթան Համամ Զէյնէլ. Եորաչէն Թոփխանէ խան Ա. յարկ Թիւ 18, 20, 22 եւ 24 վաճառատունները։

Վերոյգրեալ մթերանոցներուն մէջ պատրաստ եւ յանձնարարուած ու ե. զանակին համեմատ ամէն տեսակ հագուստներ եւ կերպասներ կը գտնուին որք Եւրոպայէ բերուած պատրաստ հագուստներէն եւ կերպասներէն քանի հինգ առ հարիւր համեմատութեամբ զակաս գնով կը վաճառուին։ Այդ վաճառատան տեսրց Նպատակն է մրցիլ ի Պոլիս եւ Ղալաթիա վաճառուած հագուստներու եւ կերպասներու հետ թէ ածանութեամբ եւ թէ տեսակի ազնուութեամբ։ Կը խնդրուի արգոյ հասարակութենէն որ նոյն մթերանոցները դիմելով անմամբ տեսնէ ու հասկնայ վաճառուած նիւթերու ածան գինն ու լաւ տեսակը։

ՖԷԿԻՒԼ ՊԼՕԿ

Ամենէն բնտիր եւ ամենէն համովը

Κ·Ο·Ν·Ι·Α·Κ

ΑΓΝΟΝ ΕΚ ΣΤΑΦΥΛΩΝ

ΒΡΑΒ. ΟΛΥΜΠΙΑ 1875 ΚΑΙ 1888

ΒΡΑΒ. ΠΑΡΙΣΙΟΙ 1889

ΒΡΑΒ. ΣΙΚΑΓΟ 1893

ΣΥΜΒΟΛΟΝ ΚΑΤΑΤΕΘΕΝ

ΔΙΟΝΥΣΟΣ

ΒΡΑΒ. ΣΙΚΑΓΟ 1893

ΑΔΕΛΦΩΝ Μ. ΜΠΑΡΜΠΑΡΕΣΟΥ

ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ

Այս տունը, որ կը շարունակուի որդւոց յարդի, հիմնուած է 1840ին։ Այս քոնեաքը չոր խաղողի զուտ ու անարատութիւնն է, զոր կ'երաշխաւորեն երկար փորձերը, քոնեակին հնութիւնը եւ այն պաշտօնական մրցանակները, արժանացած է 1875 ի եւ 1888 ի Ցունական ցուցահանդէսներուն, 1889 ի Բարիզի ցուցահանդէսին եւ 1893 ի Շիքակոյի ցուցահանդէսին մէջ։

Տեղեկութեանց համար դիմել Բիրէա գործարանատէրերուն կամ անոնց ներկայացուցիչներուն.

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՁԵՐՄԱԿ ԳԱՄԷԼԻԱ

Կը փութամ ծանուցանել արգոյ յաճախորդներուս թէ Գալիքաքիրար. Պաչիի «Երկաթուղի» (Սմհնցրթեր) նշանակով հանրածանօթ վաճառատունս վերջնապէս գոցած եւ անոր փոխարէն ուրիշ մը բացած եմ Ձերմակ Գամէլիա անուան ներքեւ, Սուլթան Համամ, Եէնի-Համի փողոց Թիւ 3։

Այս առթիւ Եւրոպայէն բերել տուած եմ բազմաքանակ մթերքներ ամէն տեսակ պատրաստներու (խումաշ) բամպակէ, բրդէ եւ մետաքսէ. այս վերջիններէն, ի միջի այլոց, սաթին լիւֆ, շանժան սիւրա, աղլաս, մուարէ, արմիւր, փոլոնեզ, տամասկ, բենկալեն, բոնժ, բլիւս, էրեփ տր Շին եւ այլն եւ այլն,

Նաեւ զանազան տպածոներ (պասմա) սուգի եւ կէս սուգի համար տեսակ տեսակ սեւ շալեր, եւ օժիտի համար ալ ճերմակ կտաւ։

Մէկ խօսքով ամէն ճաշակ գոհացընելու հոգ տարուած է։ Ապրանքներու նկատմամբ տեսակներու Զանազանութիւն, Գեղեցկութիւն, Դիմացկունութիւն եւ գներու Ցածրութիւն, ինչպէս մինչեւ հիմա, ասկէ ետեւ ալ վաճառատան սկզբունքը պիտի մնայ։

ՄԱՐՏԻԿ ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ

ԱՅԷՐԻ

ՁԷՐԻ ԲԷՔԹՕՐԱԼ

Անգզուգական
Շուտով բուժելու համար

Հարբուխը, հազը, էնֆլիւէնցան եւ կոկորդի ցաւերը

Ամենէն սաստիկ հազը կը բուժէ, բորբոքած թոքերը կը կակուղցնէ եւ հանդարտ քուն մը կուտայ։ Կեղծամաշկի, կապոյտ հազի, կոկորդի ցաւերու եւ բոլոր այն թոքային հիւանդութեանց համար, որոց ենթակայ են երիտասարդները, ամենէն ազդու դեղն է

ԱՅԷՐԻ ՁԷՐԻ ԲԷՔԹՕՐԱԼԸ

որ մեծագոյն վարձատրութեանց արժանացած է աշխարհի մեծ ցուցահանդէսներուն մէջ.

Կը գտնուի դեղագործներու եւ դեղավաճառաց քով։ Ընդհանուր մթերանոց Տր. Այէրի դեղերուն Պ. Էմմ. Քարուանայի անգլիական վաճառատունը, 95 եւ 97, Եիքսէք գլուրբրմ, Վոյվոտայի պահականոցին մօտ։

ԵՕՀԱՆ ՀՕՖԻ

ԳԱՐԻՒ ԷՔՍԹՐԷՆ

Ն. Վ. Աւստրիոյ կայսեր եւ Ցունաստանի Թագաւորին հայթայթիչ Պ. Եօհան Հօֆի պատրաստած էքսթրէն զօրաւոր դեղ մըն է կուրծքի, կոկորդի հիւանդութեանց, անքունութեան եւ ուրիշ բազմաթիւ հիւանդութեանց դէմ։

Վաճառման կեդրոնատեղին է. Կալաթա, Թիւնէլի մօտ Իզզէթ բաշա խան Թիւ 5, եւ մասնաճիւղ Բերա, Վենեսիկ փողոց Թիւ 1։ Սոյն էքսթրէն խիստ համով օշարակ մը եւ շատ դիւրամարս է. Նիւ-Եորքի, Պէրլինի, Բարիզի եւ Լոնտոնի մեծամեծ բժիշկներն անոր օգտակարութիւնը հակցած ըլլալով՝ յանձնարարած են զայն։

Մէկ շիշին գինն է 7½ ղրուշ 37—40

ԱՆՄՐՑԵԼԻ՛

ԱԺԱՆ ԾԱԽԵԼ ՇԱՏ ԾԱԽԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

ԿՕՇԿԱԿԱՐ ԴԱՄԻԱՆՈՍ ՓԱՓԱԶԵԱՆ

Մահմուտ Փաշա Թ. 211. եւ Քարաֆէօղ Դոմիսիօլի խանին անկիւնը

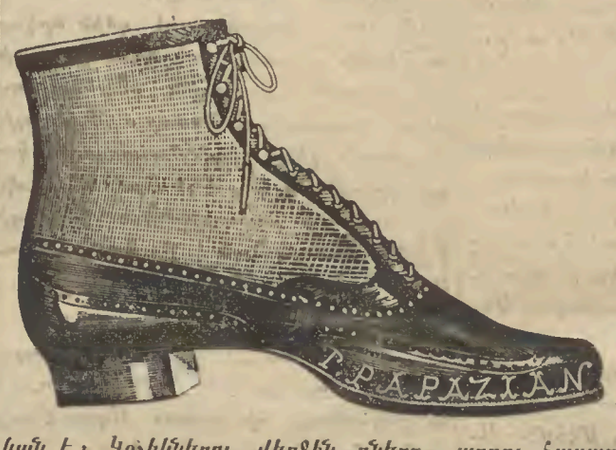

Սոյն կօշկակարատունը քսան եւ հինգ տարիներ վեր արհեստին համար ծած ինամոց շնորհիւ բարգաւաճութեան համարուած է, մեծ քանակութեամբ պաղիական ամենայն բանքներէ ամէն ձեւի մէն չափու կօշիկներ նաեւ չափու վրայ կօշիկ կը շինէ, եւ ամենէն ճաշակ եւ զժուարահաճ նողներն իսկ ամենայն գոհացնէ։

Ապրանաց եւ այլ բարձրութեամբ անկան է։ Կօշիկներու վերջին դները արգոյ հասարակութեան արդէն յայտնի։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՏՈՒՆ ԹԷՅԻ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ Ց'ԱՄԻՆ 1880

Կ. ԵԱՎՐՈՒԵԱՆ Յ. ԻՍԱԳՈՒԼԵԱՆ

Մասնաճիւղի կը գտնուին Օսմանեան ամեն գլխաւոր քաղաքաց մէջ

Թէյի գործածութեան ընդհանրանալովն, Թէյի ճաշակն եւս նրբացած է։ Թէյի առեւտուրն վաճառականութենէ աւելի արուեստ մըն է, որ միայն երկար տեսնելու եւ ճոխ փորձառութեամբ կ'ստացուի։

Մեր տունն, որ արդէն հանրածանօթ էր բազմամեայ ընդարձակ գործածութեամբը, այս տարի եւս իր մասնաւոր գործակալաց ձեռամբ գնած է բազմաքանակ ընտիր Թէյեր Զինաստանի, Ճավայի, Սէյլանի եւ Հնդկաստանի գլխաւոր արտադրիչներէ եւ արդէն հասած են մեզ, եւ հեռագրեալ պատուիրանք Թէյեր, որք գերընտիր հոտաւէտութեամբ ամէն ճաշակի յարմար ըլլալով հանդերձ գներու անհամեմատ ժամանութեամբ մեզ մատուցած առաւելութիւնները մեր առն դէմ մրցումն անկարելի կ'ընեն։

Մեր բազմաթիւ յաճախորդաց պահանջմանց լաւ եւս գոհացում տրուելու համար ընդարձակած ենք մեր մթերանոցն, ուր ամէն տեսակ ընտիր Թէյեր մնաուկներու եւ Թէ՛ այլ եւ այլ մեծութեամբ տուփերու մէջ մեծաքանակ պատրաստ կը գտնուին։

Թէ՛ Կ. Պոլսոյ եւ գաւառաց, եւ Թէ օտար երկրաց մէջ մեր տան ցուցած վստահութիւնն կը քաջալերէ մեզ առաւել եւս յարիլ մեր սկզբունքին, զուգամտութիւն թէյերու տեսակի, չափի եւ գնոց մասին։

Մեր Թէյերու առաւելութեանց ապացոյցներէն մին ալ այն է որ, հրապարակին վրայ մեր յատուկ նշանին կեղծերը չափազանց շատցան, որով մենք ալ ստիպուեցանք փոխել զայն։ Ուստի կեղծերէն զգուշանալու համար կը խնդրենք միշտ փնտռէք մեր տան ՅԱՏՈՒԿ ՆՈՐ ՆՇԱՆՆ ու հասցէն, Կ. ԵԱՎՐՈՒԵԱՆ եւ Յ. ԻՍԱԳՈՒԼԵԱՆ, Ճէլալ պէյ խան Թիւ 10, Պահճէ-Գարու։

SANTAL SALOLÉ LACROIX

ԳԱԲՍԻԻԼՆԵՐԸ

Մի՛ այլին գործարանի հիւանդութեանց դէմ գործածուող հականեխիչ դեղերուն ամենէն ազդուն և ամենայաւ իւրացնելին է։

Վաճառատեղին՝ դեղարան Լաղուա, 76, Շաթօ-տօ փողոց. Բարիզ։

Կը ծախուի ամէն դեղավաճառաց քով